

средним классом. Отечественным ученым следует разработать собственную модель «среднего класса», которая была бы грамотно структурирована, доступна для понимания широкому кругу лиц, смогла бы работать эффективно. Ведь формирование среднего класса – индикатор успешности движения страны к цели общественного развития, гарантия социальной и политической стабильности.

Вірлич Є.
ХНТУ

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Актуальність дослідження проблем розвитку легкої промисловості в Україні викликана тим, що продукція галузі спрямовано переважно на задоволення першочергових потреб населення. За часів існування СРСР галузь була потужним комплексом. Зі здобуттям же Україною незалежності частка легкої промисловості в галузевій структурі почала скорочуватись і нині перебуває в кризовому стані. Дослідження економічних проблем розвитку галузі відкриває шлях до розроблення стратегії подальшого розвитку підприємств легкої промисловості за умов глобалізації та їхнього виходу з кризи.

За роки незалежності підприємства легкої промисловості України зазнали реорганізації, а сама галузь – значної трансформації, унаслідок цього створено нові підприємства різних форм власності, які репрезентують малий і середній бізнес. У результаті кризових явищ в економіці країни постала низка економічних проблем розвитку легкої промисловості України, які наразі не вирішено. Серед цих проблем:

1. Вплив світових кризових явищ на економіку України. Глобалізація економіки передбачає вплив глобальних проблем на кожний складник економічної системи. Востаннє світова криза негативно позначилася на розвитку легкої промисловості України в період 2008–2009 рр. – саме тоді, коли більшість галузей почали демонструвати поступове зростання.

2. Низький рівень привабливості підприємств легкої промисловості для фахівців. Сучасна легка промисловість не здатна забезпечити гідну

оплату праці, хоча з економічного погляду могла б розв'язати проблему зайнятості населення. Нині середньомісячна зарплата на підприємствах легкої промисловості майже вдвічі нижча, ніж на промислових підприємствах загалом.

3. Наявність проблеми нелегального виробництва. Сьогодні велика частка асортименту продукції, наявної на вітчизняному ринку, є підrobкою продукції відомих іноземних торгових марок.

4. Праця українських виробників за толінговими схемами: «давальницька» сировина замовника – місцева робоча сила. Унаслідок роботи за такою схемою гальмується розвиток і вітчизняних підприємств-виробників, і переробних підприємств.

5. Неспроможність задіяти виробничі потужності підприємств повною мірою. Тому з'являються надлишкові невикористані виробничі потужності, які потребують сплати податків, – ці суми включаються у вартість продукції. І – наслідок, вітчизняна продукція не може конкурувати з імпортною, адже має досить високу собівартість.

Подальші дослідження економічних проблем легкої промисловості мають спрямовуватися на розроблення дієвих державних програм підтримки галузі та орієнтування стратегії роботи галузі на кінцевого споживача. Наразі легка промисловість майже не враховує уподобань споживачів, а аналіз попиту та пропозицій проводять неналежним чином. Питання інноваційної та інвестиційної привабливості підприємств галузі, а також оновлення виробничих фондів мають бути вирішені на рівні держави.

Гагаринова Д.
НТУ «ХПИ»

ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ

Любое государство, несмотря на уровень своего развития, стремится увеличить приток иностранного капитала. Ведь иностранные инвестиции способствуют развитию предпринимательства, производства, бизнеса, а значит, поднимают экономические и жизненные показатели страны в це-

лом. Но следует отметить, что приток иностранного капитала в Украину и её регионы является недостаточным для высокоэффективного развития национальной экономики, что объясняется низким уровнем инвестиционной привлекательности регионов Украины. Все это и обуславливает актуальность данной темы.

Говоря об инвестиционной привлекательности регионов Украины, можно выделить регионы приоритетной инвестиционной привлекательности: Донецкий, Харьковский, Днепропетровский, Львовский и Одесский. В перечень регионов высокого уровня инвестиционной привлекательности вошли: Запорожский, АРК Крым, Киевский и Винницкий. К регионам со средним уровнем инвестиционной привлекательности относят: Житомирский, Черниговский, Волынский, Закарпатский, Николаевский, Черкасский, Тернопольский, Херсонский, Хмельницкий. Что касается перечня регионов с низким уровнем инвестиционной привлекательности, то он выглядит следующим образом: Черниговский, Сумской, Кировоградский, Ивано-франковский и Луганский.

На основе исследования литературных источников и мониторинга внешней среды в целом можно выделить перечень основных проблем, препятствующих повышению уровня инвестиционной привлекательности регионов Украины, а именно: несовершенная (противоречивая) законодательная база Украины, высокий уровень коррумпированности органов государственной власти, относительно нестабильная политическая ситуация, низкий уровень экономического развития и низкий уровень открытости экономики.

Гальчинська Н.
ХІБС УБС НБУ

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Економічна ситуація, яка склалася в Україні, вимагає нового підходу до розв'язання назрілих проблем. Сьогодні питання стійкого розвитку держави потребують негайного вирішення. Для запровадження концепції такого розвитку здійснено аналіз за його складниками – економічним (ін-

декси конкурентоспроможності та економічної свободи) і соціально-інституціональним (індекси якості життя та людського розвитку).

Індекс конкурентоспроможності складається з 12 субіндексів: інститути; інфраструктура; макроекономічна стабільність; охорона здоров'я та початкова освіта; вища та професійна освіта; ефективність товарного ринку; ефективність ринку праці; рівень розвитку фінансового ринку; технологічна готовність; обсяг ринку; конкурентоспроможність бізнесу; інновації. У Звіті за 2010/2011 рр. Україна з індексом 3,9 знову значно втратила свої позиції, оскільки посіла серед 139 країн світу 89 місце. Сьогодні Україна перебуває на 76-му місці серед 187 країн і потрапила до списку країн із високим індексом розвитку людського потенціалу. Очікувана тривалість життя в Україні – 68,5 років, за межею бідності у нас живе 2,2 % населення. За даними ООН, рівень грамотності дорослого населення становить 99,7 %.

Стійкий розвиток України за 2011 р. має негативну тенденцію в усіх вимірах стійкого розвитку. Головними чинниками спаду стали: макроекономічна нестабільність, зростання корупції в органах державної влади, невдала політика держави в соціально-економічній сфері, погіршення економічної свободи суб'єктів господарювання, зменшення реальних доходів населення. Така ситуація підтверджує необхідність розв'язання цих проблем, а саме слід забезпечити збалансований розвиток регіонів, зміну політики використання природних, трудових та інших ресурсів нашої держави розвиненішими країнами; розвиток високотехнологічних виробництв.

Гнатіва А.
КрНУ ім. М. Остроградського

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Сучасна тенденція глобалізації інформації безпосередньо впливає на національні облікові системи, що спричиняє їх трансформацію та створення низки проблем, які потребують нагального і – головне – раціонального розв'язання. У зв'язку з реформуванням облікової системи ця тема є досить актуальною.

Під час інтеграції облікових систем постають такі проблеми: 1) відсутність досвіду роботи в новому економічному середовищі негативно позначається на процесах формування облікової системи; 2) суб'єкти господарювання в багатьох випадках у збиток своїм стратегічним планам змушені працювати за правилами, що диктують їм інвестори, постачальники сировини, матеріалів, енергоресурсів тощо; 3) облікова система формується не тільки для обліку, уся функціональна діяльність, зумовлена обліковою політикою, повинна здійснюватися з метою розвитку й удосконалення виробничої системи; Закон «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» не встановлює чітких правил щодо формування та реалізації облікової політики.

Одним із способів вирішення вищевказаних проблем може бути, на нашу думку, використання положень Міжнародного стандарту фінансової звітності (МСФЗ), основними перевагами яких є те, що МСФЗ чітко визначає майновий стан власників підприємства, дає змогу здійснювати ефективний фінансовий аналіз підприємства щодо його ліквідності та платоспроможності, створювати реальний прогноз щодо майбутньої діяльності підприємства. Можна запозичити і світовий досвід, бо в розвинутих країнах не існує єдиних форм і чіткої регламентації складання фінансової звітності, єдиного національного плану рахунків, потоків інструкцій, а також важливим є те, що фінансова звітність, підготовлена за МСФЗ, призначена для широкого кола користувачів.

Дослідження питання впливу глобалізації на розвиток національної облікової системи дає змогу зробити висновок, що потрібно враховувати та захищати національні інтереси з подальшим упровадженням міжнародного досвіду.

Гравшина И.
РГАТУ им. П. А. Костычева

ОСОБЕННОСТИ ПРОЕКТНОГО КРЕДИТОВАНИЯ В РОССИИ И УКРАИНЕ

В эпоху финансовой глобализации в международном кредитовании все шире применяют такую эффективную форму, как проектное финансирование.

В Украине развитие такого финансирования обусловлено стремительным развитием отраслей экономики, напрямую связанных со строительством жилой и коммерческой недвижимости, а в России – реализацией энергетических, горнодобывающих и развитием капиталоемких промышленных проектов.

Существует три вида проектного финансирования: non-recourse project finance, limited recourse project и full recourse project finance. Сейчас украинские банки, как и российские, могут предложить своим клиентам такие виды проектного финансирования, как limited recourse и non-recourse project finance.

Проектное финансирование – это не новый источник ресурсов, а техника инвестирования, которая позволяет лучше приспособить финансирование к специфичным требованиям каждого проекта. При этой форме кредитования ресурсы привлекаются на национальных или международных финансовых рынках под государственные либо частные банковские гарантии.

Наиболее активно из всех российских банков проектное финансирование развивает Сбербанк. За последние 10 лет объемы такого финансирования Сбербанком возросли в 15 раз: с 21 млрд. рублей в 2001 году до 315 млрд. рублей в 2011 году.

Итак, для России проектное финансирование может быть эффективным и действенным финансовым инструментом в отношении долгосрочных инвестиционных проектов, связанных с капиталоемкими отраслями экономики. Однако украинская экономика не готова к реализации проектного финансирования в данных сферах, а ограничивается лишь строительной отраслью.

Грудачова І.
НТУ «ХП»

РИНОК ПРАЦІ УКРАЇНИ: ЗАЙНЯТІСТЬ І БЕЗРОБІТТЯ У ЧАСИ КРИЗИ

Безробіття є одним із найважливіших складників економічних відносин у державі. Без досягнення високого рівня зайнятості не можна гово-

рити про виконання державою якихось соціальних зобов'язань, неможливо також забезпечити поступальний соціально-економічний розвиток країни, безпечне функціонування суб'єктів господарювання, підвищення добробуту населення, убезпечення різних сфер його життєдіяльності.

Унаслідок функціонування колишньої командно-адміністративної системи, а також сучасних трансформаційних проблем зайнятості в Україні має такі особливості: а) низька ціна робочої сили; б) значні масштаби нерегламентованої законодавством або неформальної зайнятості; в) приховане безробіття, ін.

Усі причини виникнення безробіття в перехідній економіці України можна поділити на групи відповідно до рівнів суспільних відносин:

1. На міжнародному рівні: низька конкурентоспроможність економіки, її надмірна відкритість, слабкий державний захист внутрішнього ринку, відсутність національних пріоритетів розвитку, неефективна участь у процесах регіональної економічної інтеграції, дезорієнтація курсу зовнішньоекономічної політики.

2. На макрорівні: системна криза, трансформаційний спад, структурні зрушення, деіндустріалізація, інституційні деформації, тінізація економіки, маргіналізація певних верств населення.

3. На макрорівні: криза праці та системи менеджменту, поглиблення відчуження найманих працівників від праці і власності.

4. На особистісному рівні: зниження рівня освіти та кваліфікації, не сформованість нових ціннісних орієнтирів та ринкової мотивації.

Стан ринку праці й тенденція до зростання кількості безробітних свідчать про потребу прийняття термінових і радикальних заходів, необхідних для розв'язання проблеми зайнятості та створення робочих місць. Подолання безробіття в Україні можливе лише тоді, коли державна ідеологія висуне зовсім інші ідеали, ніж «бути ідеальним споживачем» та «ефективним власником». Держава повинна передбачити можливість переходу прав власників до тих, хто зможе керувати ними ефективно й на користь нації.